

IFCO:s internationella konferens i Dublin, Irland 12-17/7 2009

Jag hade turen att få åka på IFCO:s internationella konferens i Dublin på Irland denna sommar genom min AU-post (som representant för FaCO) i Forum för Familjevård, FfF. (IFCO är den internationella organisationen för familjevård/familjehemsvård.)

Torsdagen den 9 juli satte sig jag, Britta Schölin (också FfF) och Seline Gavell (som åkte på egen bekostnad men representerade FaCO) på planet på Arlanda till Dublin. Vi åkte så tidigt för att det var billigare att flyga då och bo några extra nätter, än att flyga i direkt anslutning till konferensen. Märkligt men sant!

Vi hade bokat rum på campus, dvs studentrum på universitetsområdet, för att hålla kostnaderna nere och det visade sig vara en lyckträff. Enkelt men rent boende med perfekt gångavstånd till alla föreläsningssalar. Tiden fram till söndagen då kongressen skulle börja tillbringade vi med sightseeing och lite shopping.

Invigningen av konferensen var mycket pampig med flaggbärande ungdomar som visade vilka länder som var representerade på konferensen i år. Seline bar Sveriges flagga och försvann i väg med de andra anmälda ungdomarna så snart invigningen var klar. (Att kongressen för hennes del var mycket lyckad kunde jag märka redan på måndagen då hon mycket enträget bad att vi också ska åka på nästa års europeiska kongress i Brighton.)

Britta och jag lyssnade på så många föreläsningar som det bara var möjligt att gå på under kommande dagar från världens alla hörn. Totalt var det 166 föreläsningar att välja bland på en knapp vecka så ni förstår att vi inte kunde täcka alla! Att engelska kan pratas på så många olika sätt gav en extra dimension åt föreläsningarna. Vi var drygt 40 svenskar på konferensen så många gånger kunde man diskret få översättning direkt av stolsgrannen - även om de australiensiska föreläsarna gärna borde haft textremsa för där kunde man tala om dialekt. Svenskarna bestod mest av socialsekreterare/familjehemssekreterare med chefer, folk från socialstyrelsen och "Kommuner och landsting" men även Allmänna Barnhuset var representerat. Men vad jag vet var det bara jag som representerade ett svenskt familjehem.

Danielle Coady föreläste om sin egen uppväxt på Irland med temat "Moving om again..." En analys av sammanbrott i familjevård sett från en inblandads/placerads perspektiv. Mycket proffsig föreläsning av denna unga tjej som jag uppfattade som en blivande socionom.

Dr Helen Buckley från Irland föreläste om barnskyddsreformer på Irland (framför allt Ryans report) och hur de påverkar familjehemsvården. Av ca 23 000 anmälningar om att barn far illa så blir det åtgärder i ca 4600 fall, dvs 20 %. Hon poängterade att man bör ge stöd där banen vill, exv genom lärare, fritidsledare och grannar.

Yvonne Andrews, Angie Cross och Nicole Herbert från Canada visade sina ca 4-5 minuter långa digitala berättelser om sina uppväxter inom den kanadensiska familjehemsvården. Trots mer än 20 familjehem och mörka berättelser om det sociala arvet var historierna positiva och med mycken tacksamhet berättade. Alla tre var rörande överens om att utan

”systemet” så skulle de ha dött i unga år i stället för att ha lyckats med skola och byggandet av både nätverk och egna familjer med barn. Slutsatsen de ville skicka med oss åhörare var att låta våra placerade unga få göra sådana här berättelser för det är både läkande och stärkande. De poängterade att hur viktigt det var att besvara VAD, VARFÖR och HUR innan man gjorde berättelsen för att inte ångra sig.

Judy Walsh föreläste om att bygga relationer mellan biologbarn och de placerade barnen. Hon var från Storbritannien och mycket av vad hon pratade om som hon tyckte var banbrytande tyckte jag var gammal skåpmat. Men föreläsningen var bra ändå för åtminstone jag behöver påminnas om redan kända saker ibland. Vikten av att matcha familjehemsföräldrar med biologbarn med den tilltänkta placerade kan aldrig nog understrykas. Och att även biologbarnen ska få synas och höras under kommande besök av socialsekreterarna lika viktigt.

Margy Dias från Irland föreläste om hur man kunde arbeta med de placerade barnen och deras anknytning via gemensam pyssling och skapande. Vi fick med oss materiel för att kunna ge de placerade barnen en livsbok som i all sin enkelhet var genial.

Angie Simpson från Nya Zeland föreläste om att fostra en ny konversation. Eller i klartext gav 25 konkreta råd om hur man pratar med (placerade) barn för att stärka anknytningen och slippa tjat och extra arbete. Exempelvis se till att ha ögonkontakt innan du börjar prata med barnet/ungdomen för att det inte ska missa något. Mycket bra!

Dr Valerie O’Brien från Irland föreläste om att förstå (och göra något åt) svårigheterna i relationerna inom slakten och med staten vid släktingplaceringar. En föreläsning som gav många tankar.

Jillian Wain från Australien föreläste om resan som både den placerade unge och den egna familjen gör när man tagit emot ett lånebarn i sin familj. Hon tryckte speciellt på vikten av att den placerade får tillgång till/kunskap om sin biologsläkt för att kunna bli så hel som möjligt.

Mary M. McGowan från USA föreläste om alternativet till långvarig familjehemsplacering, dvs adoption. I USA så har biologföräldrarna 6-12 månader, max 18 månader, på sig att ordna upp sina liv innan de förlorar vårdnaden om sina barn som är 8 år eller mindre. Även äldre barn förlorar sina vårdnadshavare men då är inte tiden lagstadgad men ca 18 månader var vanligt. Vid adoption så kan de blivande adoptionsföräldrarna säga att den ska vara öppen, dvs med kontakt med biologslakten, MEN så fort adoptionen är genomförd så kan de när som helst ändra sig. Och det händer allt för ofta att syskonkontakt på detta sätt förstörs. Barn över 8 år ansågs i princip inte vara adopterbara. Bara barn med handikapp kan få fortsatt viss ersättning efter adoption i USA. Skrämmande nog så visar forskningen att 50 % av de som flyttar ut vid 18 år från familjehem är inom 3 år hemlösa, i fängelse eller döda i USA. Adopterbara barn finns på nacac.org för de som vill titta.

Patricia Byrne från Irland föreläste om Marte Meo som en metod för att uppmuntra och möjliggöra så stark anknytning som möjligt.

Patti Ranahan och Ellaine Spivak från Canada föreläste om anknytning inom familjevården/familjehemsvården under titeln "Från Bowlby till din bakgård". De poängterade hur viktigt det är med ögonkontakt, leende och kanske en liten nick. De berättade om en liten mycket känslomässigt sargad 6-årig pojke som efter 1 år ensam i eget hus med personal dygnet runt läkte. Han hade inte fått "time out" utan "time in", dvs blivit kramad av en lugn vuxen vid varje utbrott som var extremt i hästvåg. Han fick inga konsekvenser för att det inte fungerade på honom. Och för att personalen skulle orka ge honom det han behövde så var det extremt viktigt, att personalen fick vad de behövde. Och efter detta år kunde han visa sig vara en charmerande, generös och medkännande pojke som blev adopterad av en 15-barns familj. Slutsatsen var att vårda läraren så vårdar du alla i nätverket.

Ian Matheson från Nya Zeeland föreläste om en studie som gjorts med jämförelser mellan fyra länder om utslagen/resultaten av familjehemsvården. Mycket siffror som gav mycket att tänka på. Intressant nog så tyckte denna forskare att vår egen Bo Vinnerljung bara har gammal skåpmat, dvs forskar bara på hur det har varit och inte på hur det är i dag.

Dr Martine Delfos från Nederländerna föreläste om den virtuella miljö som de unga inom familjehemsvården möter – liksom alla unga. Och hur utsatta de kan vara även på nätet. Budskapet hon skickade med var att vara lika nyfikna på ungdomarnas liv på nätet som på deras sport- eller skolprestationer.

Myrna McNitt, USA och Jane Asquith, Storbritannien föreläste om "Vem vårdar barnet – Vem vårdar familjehemsföräldern?" De kunde inte nog poängtera vikten av att vårda/fylla på familjehemsföräldrarna för att de placerade ska få så bra omhändertagande som möjligt. Enkelt i tanke men svårare i praktiken när socialsekreterarna har så många familjer att ta hand om. Under denna föreläsning så fick vi ta del av den svarta statistik på dödsmissandel och vanvård av familjehemsplacerade barn inklusive privatplaceringar som förekommit i Storbritannien sedan andra världskriget. Och sedan fylldes det på med fakta från USA. Slutsatsen som jag uppfattade den var att systemet kollapsar när socialarbetarna inte samarbetar och informerar varandra. Och att det kan gå riktigt illa när de inte lyssnar på vad barnet vill utan bara på vad familjehemmet säger. Då missar socialsekreterarna uppenbara fakta som i värsta fall kan resultera i dödsfall.

Fiona Daly och Professor Robbie Gilligan från Irland föreläste om övergången från familjehemsvård ut i eget boende och hur utbildningsnivån behöver stärkas för många av de fd placerade unga vuxna.

Myrna McNitt från USA föreläste också om föräldratid. Alltså det placerade barnets rätt till tid med sina biologiska föräldrar. Förvånande nog så hade den forskning hon visade inte

visat att regelbunden kontakt med biologföräldrarna påverkade om placeringen skulle misslyckas eller om den skulle lyckas. Däremot så var regelbunden tät kontakt avgörande för om chansen för hemflytt skulle öka. Nedslående nog så visade också den forskning hon presenterade att 70 % av tonårspapporna/de yngre papporna förlorar kontakten med sina barn när de placeras. Hennes budskap var vikten av att familjehemsföräldrarna förstår sin uppgift - och utbildas för - att ge möjlighet för umgänge med biologföräldrar men framför allt - för biologsyskon.

Gail Fagan från Canada föreläste om vikten av humor när man har familjehemsuppdrag. Förmågan att kunna se det skojiga i en annars bedrövlig situation är mycket befriande och med humor så kan många sår, som barnen har med sig när de kommer, läkas - åtminstone delvis.

Stephan Lund från Australien föreläste om hur familjehemsföräldrar får placerade barn att känna sig säkra och stabila. Enligt svenskt synsätt så var det inte så revolutionerande men för många sensationellt att barnen helst inte ska behöva byta familjehem under placeringstiden och att det är viktigt att omsättningen på placerande personal är så låg som möjligt.

Ovanstående sammanfattning är hur jag uppfattade dessa engelskspråkiga föreläsningar och alla ev missuppfattningar är mina egna.

Ja, detta var vad jag hann med utöver mycket givande samtal på raster och måltider under denna internationella konferens. Att dessutom få se slottet i Dublin och se Riverdance dansas av ett glatt gäng ungdomar var ytterligare ett plus. Detta är den bästa konferens jag någonsin varit på och rekommenderar varmt kommande IFCO-konferenser.

Ylva Gavell Söderström